INSTITUT PRO POLITIKU A SPOLEČNOST

ANALÝZA

Listopad 2026

Senát v novém složení

Karel Sál

Shrnutí

Studie se zabývá okolnostmi, za nichž se výsledky hnutí ANO v senátních volbách mění podle volební série a jeho postavení vůči celostátní vládě. Podkladový soubor zachycuje 21 úspěšných kandidatur (včetně těch koaličních) navržených ANO v letech 2012–2026. Nejvýraznější rozdíl se objevuje mezi obdobím parlamentní opozice, kdy hnutí získalo průměrně 6 mandátů na jedny senátní volby, a vládním obdobím v seniorní koaliční pozici, kdy průměr činil pouze 0,67 mandátu. Rozdíly existují také mezi třemi pravidelně se opakujícími sériemi senátních obvodů. Výsledky podporují závěr o vysoké kontextové citlivosti senátních zisků ANO ve volbách do horní komory Parlamentu České republiky.

Hlavní body

- Senátní zisky ANO jsou mezi jednotlivými roky značně proměnlivé. Rozpětí od žádného mandátu po 9 křesel můžeme považovat za nevyrovnaný volební výkon, který je ovlivňován zejm. pozicí ANO vůči vládě.
- V případě, že ANO je součástí parlamentní opozice, tak dosahuje průměru 6 mandátů na volby, koaliční účast bez premiéra 3,5 a přímé vedení vlády přibližně 0,67 mandátu.
- Konkrétní senátní volební série mění prostředí, v němž se politická podpora přetavuje v mandáty. Třetí série (tj. roky 2014, 2020, 2026) přinesla slabší průměrný výsledek než druhá (2012, 2018, 2024) a první (2016 a 2022).

Složitý příběh

Zhodnotit výsledky parlamentní strany v rámci senátních voleb lze jednoduše či složitě. Nejjednodušším způsobem je prostě vzít počet mandátů, které konkrétní politická strana obhajuje z období před šesti lety, a k tomuto číslu přičíst letošní zisk či odečíst ztrátu. Zjistíme tak, jak si strana mandátově stojí vůči situaci před šesti lety. Co nám to říká? Vlastně nic. Před šesti lety jsme řešili covid, vládu tvořilo ANO a ČSSD, v USA sílilo hnutí Black Lives Matter a Putin pro většinu evropských státníků představoval sice svérázného, ale důležitého hráče světové politiky. Po šesti letech je situace v mnohém jiná. Lepší optiku získáme, pokud budeme senátní klání posuzovat šířeji – s ohledem na rozdíly ve volební účasti, na volební cykly i na vládní či opoziční postavení samotného hnutí. Takový obrázek bude mnohem plastičtější než prosté sčítání a odčítání získaných mandátů.

Senátní volby jsou v České republice unikátem samy o sobě. Jde o jediné volby, které využívají většinový systém pro ustanovení kolektivního zastupitelského orgánu. Ostatní volená politická tělesa využívají poměrné volební systémy (volby do Poslanecké sněmovny, krajské, evropské a komunální volby). Jedinou podobnost nacházíme s prezidentskými volbami, které mají navzdory dvoukolovému systému zcela jiné nastavení – zejména periodicitu a velikost volebního obvodu. Druhé kolo senátních voleb se také na rozdíl od prezidentských voleb koná už sedm dní po prvním kole, což má zásadní vliv na mobilizaci (a spíše demobilizaci) voličů mezi jednotlivými koly.

Další výraznou zvláštností senátních voleb je skutečnost, že dochází ke kontinuální obměně tohoto tělesa. Každé dva roky se volí ve 27 senátních obvodech, tedy v jedné třetině z celkového počtu, a to v pevně stanoveném pořadí. Letos šlo o obvody začínající čísly 3, 6, 9 atd., které označujeme jako 3. sérii.[1] Každá série senátních voleb vykazuje mírně odlišnou sídelní strukturu, přičemž některé série zahrnují více liberálněji zaměřených a městských obvodů než jiné. Navíc se kvůli demografickým posunům složení elektorátu při každých volbách mírně liší. Pokud porovnáme socioekonomické a demografické profily jednotlivých obvodů z roku 1996 s dnešní situací, vidíme zcela jiný obrázek, než jaký před sebou měli zákonodárci v 90. letech, kdy Senát ustanovovali. Z těchto důvodů jednotlivé série vykazují odlišné volební tendence, a především rozdílnou průměrnou volební účast v obou kolech (viz tabulka níže).

[1] **2026** (označeno jako 3. série): 3 – Cheb; 6 – Louny; 9 – Plzeň-město; 12 – Strakonice; 15 – Pelhřimov; 18 – Příbram; 21 – Praha 5; 24 – Praha 9; 27 – Praha 1; 30 – Kladno; 33 – Děčín; 36 – Česká Lípa; 39 – Trutnov; 42 – Kolín; 45 – Hradec Králové; 48 – Rychnov nad Kněžnou; 51 – Žďár nad Sázavou; 54 – Znojmo; 57 – Vyškov; 60 – Brno-město; 63 – Přerov; 66 – Litovel; 69 – Frýdek-Místek; 72 – Ostrava-město; 75 – Karviná; 78 – Zlín; 81 – Uherské Hradiště.
2028 (1. série): 1 – Karlovy Vary; 4 – Most; 7 – Plzeň-město; 10 – Český Krumlov; 13 – Tábor; 16 – Beroun; 19 – Praha 11; 22 – Praha 10; 25 – Praha 6; 28 – Mělník; 31 – Ústí nad Labem; 34 – Liberec; 37 – Jičín; 40 – Kutná Hora; 43 – Pardubice; 46 – Ústí nad Orlicí; 49 – Blansko; 52 – Jihlava; 55 – Brno-město; 58 – Brno-město; 61 – Olomouc; 64 – Bruntál; 67 – Nový Jičín; 70 – Ostrava-město; 73 – Frýdek-Místek; 76 – Kroměříž; 79 – Hodonín.
2030 (2. série): 2 – Sokolov; 5 – Chomutov; 8 – Rokycany; 11 – Domažlice; 14 – České Budějovice; 17 – Praha 12; 20 – Praha 4; 23 – Praha 8; 26 – Praha 2; 29 – Litoměřice; 32 – Teplice; 35 – Jablonec nad Nisou; 38 – Mladá Boleslav; 41 – Benešov; 44 – Chrudim; 47 – Náchod; 50 – Svitavy; 53 – Třebíč; 56 – Břeclav; 59 – Brno-město; 62 – Prostějov; 65 – Šumperk; 68 – Opava; 71 – Ostrava-město; 74 – Karviná; 77 – Vsetín; 80 – Zlín.

Tabulka 1: Průměrná volební účast u senátních voleb v prvním a druhém kole v jednotlivých periodách senátních voleb

série senátních obvodů	průměrná účast [1. kolo]	průměrná účast [2. kolo]	počet volebních ročníků
Série 1: 1, 4, 7, …, 79	38,09 %	19,64 %	5
Série 2: 2, 5, 8, …, 80	36,69 %	18,98 %	5
Série 3: 3, 6, 9, …, 81	36,46 %	23,39 %	5

Právě tato specifická periodická (ale nelineární) obměna spolu s tím, že se první kolo senátních voleb ve většině případů koná souběžně s dalšími volbami druhého řádu (viz tabulka v příloze č. 1 níže), silně ovlivňuje výsledky voleb. Obecně souběh s jinými hlasováními pomáhá zvyšovat volební účast v senátních volbách. Naopak volby konané bez souběhu s jinými volbami či zcela mimo senátní periodu (tj. doplňovací volby) trpí nízkou, až kriticky nízkou volební účastí. Rekordně nízkou účast jsme zaznamenali např. během voleb v roce 2020 v obvodu č. 75 – Karviná, kde kandidát hnutí ANO Ondřej Feber vyhrál ve druhém kole za situace, kdy k urnám dorazilo pouhých 6 789 hlasujících z 87 940 zapsaných voličů (tj. 7,72 %).

Důležité je si ale uvědomit, že popisovaný souběh senátních a jiných voleb není stálý ani plošný. Např. při souběhu prvního kola senátních a krajských voleb dochází k popisované synergii pouze v krajích mimo Prahu.[2] Také je dobré připomenout, že šestiletá perioda senátních voleb v konkrétním obvodu se setkává se čtyřletou periodou komunálních a krajských voleb, což je další proměnná, která konečné výsledky ovlivňuje s vyšší či nižší intenzitou. Navíc pokud v předchozím roce proběhly důležité volby, například parlamentní volby v roce 2025 s mimořádně vysokou volební účastí, bývá mobilizace voličů vládní koalice zpravidla obtížnější než jindy, což znovu proměňuje prostředí, ve kterém probíhá volební klání.

Dalším důležitým specifikem těchto voleb jsou volby doplňovací, které se konají vždy, když původně zvolenému senátorovi zanikne mandát (většinou jde o úmrtí či třeba zvolení konkrétní osoby do neslučitelné funkce – například do křesla poslance). Takových doplňovacích voleb proběhlo od roku 1996 celkem 15. Představují mimořádné případy, jelikož se konají mimo pravidelnou periodickou obměnu a chybí u nich alespoň minimální synergické efekty, které by podpořily volební účast (absence souběžných voleb, nízké či nulové mediální pokrytí a také omezená kampaň kandidátů). Z tohoto důvodu jsou počty zúčastněných voličů mimořádně nízké. Nejnižší volební účast zaznamenaly doplňovací volby v roce 2014 v Praze 10, kdy k urnám ve druhém kole dorazilo pouze 7 332 hlasujících z 83 763 zapsaných voličů (tj. 8,75 %). V ostatních případech nejsou procentuální podíly zúčastněných voličů o mnoho vyšší, což přiživuje diskuse o sporné legitimitě takto vybíraných zástupců.

Dalším důležitým faktorem, který ovlivňuje pravděpodobnost vítězství, je počet a struktura kandidátů v jednotlivých obvodech. V situaci, kdy kandidují pouze dvě osoby (jako např. letos v obvodu č. 48 – Rychnov nad Kněžnou, Jan Grulich a Petr Sadovský), je senátor zpravidla zvolen již v prvním kole. Při rovnosti hlasů však nezíská nadpoloviční většinu ani jeden z kandidátů a koná se druhé kolo. Záleží také na tom, zda dochází k předvolebním dohodám a koordinaci mezi jednotlivými subjekty, a to hlavně

[2] Krajské volby v Praze neprobíhají, funkci krajských voleb přebírají volby do Zastupitelstva hlavního města Prahy.

uvnitř volebních táborů. Pokud více kandidátů pochází z jednoho (např. vládního) tábora a soupeř podobnou nevýhodu nemá, může tříštění volební podpory mezi politicky příbuzné kandidáty pomoci soupeři z opozičního tábora a naopak. Např. letošní volby ve Zlíně ovlivnil fakt, že kromě kandidáta ANO Vladimíra Sedlaříka si v prvním kole dobře vedl také Lubomír Nečas z SPD, což umožnilo Ivu Mitáčkovi (STAN), aby díky štěpení podpory mezi vládní kandidáty postoupil do druhého kola namísto Sedlaříka.

Tento faktor ovlivňuje i „kvalitu“ konkrétního vítězství. Mandát senátora můžete získat přesvědčivě, jako tomu bylo např. při výhře Josefa Zieleniece, který v roce 2000 v Praze 4 získal 52,11 % hlasů proti dalším čtyřem kandidátům při 35% volební účasti, nebo velmi těsně, jako např. při výhře Františka Konečného z ODS, který v roce 1996 v Novém Jičíně porazil svou soupeřku Astrid Poučovou (ČSSD) o pouhých 103 hlasů. Senátory se stali oba, ale za naprosto odlišných okolností.

To vše způsobuje, že interpretace výsledků senátních voleb je velmi obtížná, a to hlavně ve srovnání s minulými lety. Při každém volebním klání se totiž zásadně mění značné množství podmínek, za kterých je konkrétní kandidát zvolen. Z těchto důvodů se při hodnocení jednotlivých senátních voleb z pohledu ANO zaměřujeme především na postavení hnutí vůči vládě, volební sérii, volební účast a také změnu volební účasti mezi prvním a druhým kolem.

Výsledky podle postavení ANO

Do analýzy úspěšnosti zisku jednotlivých mandátů zahrnujeme kandidáty navržené ANO, včetně Zdeňka Matuška v koalici s ČSSD a Petra Víchy navrženého SOCDEM. Do analýzy zahrnujeme pouze volby periodické, tj. všechny senátní volby od roku 2012 mimo volby doplňovací, které vykazují statisticky významně odlišné tendence. Pro úplné srovnání doplňujeme také rok 2012, kdy ANO kandidovalo jako mimoparlamentní hnutí, ale žádný ze 7 kandidátů ve volbách neuspěl. Bezpečně nejúspěšnějším rokem je rok 2024 (viz tabulka č. 2 níže).

Tabulka 2: Zisk mandátů pro hnutí ANO v senátních volbách od roku 2012 a pozice vůči vládě

rok	postavení ANO při volbách	premiér	získané mandáty	z toho v 1. kole	z toho ve 2. kole
2012	mimoparlamentní hnutí	Petr Nečas	0	0	0
2014	vládní koaliční partner	Bohuslav Sobotka	4	0	4
2016	vládní koaliční partner	Bohuslav Sobotka	3	0	3
2018	hlavní vládní strana	Andrej Babiš	1	0	1
2020	hlavní vládní strana	Andrej Babiš	1	0	1
2022	parlamentní opozice	Petr Fiala	3	1	2
2024	parlamentní opozice	Petr Fiala	9	3	6
2026	hlavní vládní strana	Andrej Babiš	0	0	0

Z tabulky vyplývá, že ANO získávalo v senátních volbách v průměru více mandátů v době, kdy bylo mimo vládu, než když bylo její součástí. V pěti volbách konaných během jeho vládního působení získalo celkem 9 mandátů, tedy průměrně 1,80 mandátu na volby. Ve třech volbách mimo vládu, včetně začátků hnutí v roce 2012, získalo celkem 12 mandátů (s Víchou), což představuje průměr 4,00

mandátu na volby. Pokud se srovnání omezí pouze na roky 2022 a 2024, kdy ANO působilo jako parlamentní opozice, činí průměr 6 mandátů na volby, tedy přibližně trojnásobek průměru z období účasti ve vládě (viz tabulka č. 3 níže).

Tabulka 3: Průměr mandátů na volby od roku 2012 s ohledem na pozici ANO vůči vládě

postavení ANO	zahrnuté roky	počet voleb	mandátů	průměr man./volby
vláda	2014, 2016, 2018, 2020, 2026	5	9	1,80
mimo vládu, včetně mimoparl.	2012, 2022, 2024	3	12	4,00
parlamentní opozice	2022, 2024	2	12	6,00

Z výše uvedených výsledků lze usuzovat, že pro parlamentní stranu může být důležitější než „být ve vládě“ „vést vládu“. Když bylo ANO partnerem v Sobotkově vládě, získalo v letech 2014 a 2016 dohromady sedm mandátů. Když vládu hnutí ANO vedlo jako seniorní partner s premiérem v čele, získalo ve třech sledovaných volbách (2018, 2020 a 2026) dohromady jen dva mandáty. To je výraznější rozdíl než prosté rozdělení vláda–opozice. Na druhou stranu opozice nebyla automatickou zárukou úspěchu. V opozici ANO získalo tři mandáty v roce 2022, ale devět jen o dva roky poději.

Stejné postavení vůči vládě tedy provázely velmi odlišné výsledky. Nelze proto tvrdit, že samotný přechod do opozice přináší určitý počet senátorských křesel. Rok 2026 ukazuje problém s proměnou postupu ve vítězství. Jako vládní hnutí mělo ANO v roce 2026 třináct kandidátů ve druhém kole, ale žádný nevyhrál. Nešlo tedy o neschopnost postoupit či nízkou akumulaci hlasů mezi kandidujícími, rozhodující neúspěch nastal až v závěrečných soubojích a zejména v oblasti mobilizace voličů mezi prvním a druhým kolem.

Jaká série je nejlepší?

Pokud se budeme držet fixní periodizace senátních voleb, ve výsledcích ANO můžeme najít zajímavé souvislosti. Senátní volby probíhají v sériích po jedné třetině všech senátorů. Každá série obsahuje 27 obvodů, které se v řádném termínu vracejí k volbám po šesti letech. Čísla obvodů jednotlivých sérií postupují vždy po třech. Hnutí ANO začalo kandidovat v roce 2012, do senátního klání tedy nastoupilo ve druhé sérii (viz tabulka č. 4 níže).

Tabulka 4: Přehled voleb do senátu a jednotlivé senátní série od roku 2012

série	volební roky	čísla obvodů
první	2016, 2022	1, 4, 7, …, 79
druhá	2012, 2018, 2024	2, 5, 8, …, 80
třetí	2014, 2020, 2026	3, 6, 9, …, 81

Úspěšnost zde měříme získanými mandáty, přičemž zachováváme předchozí metodiku: započítáváme kandidáty navržené ANO, včetně Matuška v roce 2022 a Víchy navrženého SOCDEM v roce 2024. Následující propočty vycházejí z volebních výsledků v jednotlivých letech (ČSÚ 2026). Podíl získaných mandátů počítáme ze všech křesel obsazovaných v dané sérii, nikoli pouze z obvodů, kde ANO postavilo kandidáta. Tím získáme alespoň hrubý odhad toho, jak úspěšná je konkrétní série pro vlastní hnutí ANO, a to od schopnosti najít, postavit, promovat a podpořit konkrétního kandidáta po akumulaci podpory mezi prvním a druhým kolem (pokud druhé kolo proběhlo).

Tabulka 5: Podíl získaných mandátů v jednotlivých senátních sériích od roku 2012

série	zisky ANO v jednotlivých letech	mandátů	počet voleb	průměr man./ volby	podíl zisku na všech obsazovaných křesel
první	2016 (3); 2022 (3)	6	2	3,00	11,11 %
druhá	2012 (0); 2018 (1); 2024 (9)	10	3	3,33	12,35 %
třetí	2014 (4); 2020 (1); 2026 (0)	5	3	1,67	6,17 %

Z tabulky č. 5 výše vyplývají zhruba 3 skutečnosti. Nejvíce mandátů ANO získává ve druhé sérii, a to celkem 10. Důležité je, že zahrnutý rok 2012 je specifický: ANO jakožto mimoparlamentní hnutí mělo pouze sedm kandidátů a všichni skončili už v prvním kole. I přes tento metodický handicap (znevýhodněná startovní pozice) tak jako tak tato série jasně vede. Její náskok je dán především velmi úspěšným rokem 2024. Navíc zisky jsou v této sérii značně nevyrovnané (rozpětí od 0 v roce 2012 a 1 mandátu v roce 2018 po 9 v roce 2024). Vyrovnaný výkon naopak vidíme v první sérii, kdy ANO získalo shodně po 3 senátorech. Jednoznačně nejslabší sérií je ta třetí (roky 2014, 2020 a 2026).

Pro potvrzení či vyvrácení teze o tom, že ANO v senátních volbách oslabuje, nemůže rok 2026 přinést rozhodující důkaz. ANO obhajovalo jediný mandát. Neúspěch je sice politicky a mediálně nepříjemný, jelikož ANO nedokázalo vyhrát ani ve velmi nakloněném obvodu, jako byl obvod č. 75 Karviná, ale ztráta jednoho křesla v 81členném tělese prostě z hlediska rovnováhy moci tragédií není. Naopak z hlediska dynamických politických jevů bude důležitý nadcházející volební rok 2028. Výsledky první senátní série jsou poměrně stálé a jakýkoliv výkyv směrem nahoru či dolů již bude moci být interpretován jako signifikantní změna v podpoře hnutí v rámci senátních voleb. A v jakých obvodech a jednotlivých sériích hnutí ANO uspělo?

Tabulka 6: První série: šest vítězství v pěti různých obvodech

obvod	zisk mandátu	zvolený kandidát ANO
1 – Karlovy Vary	2022	Věra Procházková
13 – Tábor	2016	Jaroslav Větrovský
58 – Brno-město	2016	Jiří Dušek
64 – Bruntál	2016 a 2022	Ladislav Václavec
73 – Frýdek-Místek	2022	Zdeněk Matušek (koalice s ČSSD)

Pokud za hlavní kritérium vezmeme opakovatelnost vítězství, tak první série vykazuje jedinou výjimku v celých senátních volbách. Nejlépe si vedl obvod č. 64 – Bruntál. Je jediným obvodem, ve kterém ANO ve sledovaném období vyhrálo dvakrát: Ladislav Václavec uspěl v letech 2016 i 2022, podruhé dokonce již v prvním kole. To je silnější doklad stabilního úspěchu než jednorázové vítězství – stále ale může jít

především o sílu konkrétního kandidáta a lokálních vlivů, jelikož Václavec vyhrál za vládního angažmá (2016 – vláda s ČSSD a KDU-ČSL) i v roce 2022 (opozice vůči vládě Petra Fialy).

Tabulka 7: Druhá série: deset vítězství v deseti různých obvodech

obvod	zisk mandátu	zvolený kandidát ANO
2 – Sokolov	2024	Jana Mračková Vildumetzová
11 – Domažlice	2024	Jan Látka
29 – Litoměřice	2024	Ondřej Štěrba
32 – Teplice	2024	Jan Schiller
62 – Prostějov	2024	František Jura
65 – Šumperk	2018	Miroslav Adámek
68 – Opava	2024	Tomáš Navrátil
71 – Ostrava-město	2024	Martin Bednář
74 – Karviná	2024	Petr Vícha (koalice s SOCDEM)
80 – Zlín	2024	Oldřich Hájek

V této sérii zatím ANO nikde nezvítězilo opakovaně. Ani jediný vítězný obvod z roku 2018 (č. 65 – Šumperk) v roce 2024 neudrželo. Zde nakonec vyhrál nezávislý Stanislav Balík, který následně vstoupil do klubu ODS a TOP 09. V roce 2024 ANO neudrželo jediný obvod, v němž zvítězilo v roce 2018. Širší soubor devíti vítězství však zahrnuje také obhajobu Petra Víchy, jehož předchozí vítězství za ČSSD nejsou v této analýze započítána jako výsledky ANO.

Tabulka 8: Třetí senátní série: pět vítězství v pěti různých obvodech

obvod	zisk mandátu	zvolený kandidát ANO
6 – Louny	2014	Zdeňka Hamousová
24 – Praha 9	2014	Zuzana Baudyšová
39 – Trutnov	2014	Jiří Hlavatý
72 – Ostrava-město	2014	Peter Koliba
75 – Karviná	2020	Ondřej Feber

Ani zde nemá ANO opakované vítězství ve stejném obvodu. Třetí série vykazuje sestupnou tendenci (4 → 1 → 0), což však samo o sobě nedokazuje zhoršování místní podpory: jednotlivé volby probíhaly za odlišných politických okolností a s různými kandidáty.

Celkově 21 úspěšných kandidatur představuje dvacet různých lidí: Ladislav Václavec byl za ANO zvolen dvakrát. U všech sedmnácti druhokolových vítězství účast klesla, ani jednou nestoupla (viz příloha

č. 2). Největší pokles mezi těmito vítězstvími nastal u Věry Procházkové v Karlových Varech v roce 2022: o 29,04 procentního bodu. Nejmenší u Tomáše Navrátila v Opavě v roce 2024: o 9,48 bodu.

Teze o tom, že ANO nedokáže vyhrávat senátní volby kvůli omezené mobilizaci vlastních příznivců mezi prvním a druhým kolem, není nutně pravdivá. Faktem je, že ANO dokáže vyhrávat i při poměrně zásadních propadech volební účasti (viz příloha č. 2 níže). Příklad Ondřeje Febera, který vyhrál v roce 2020 při účasti 7,72 %, ukazuje, že ANO dokáže uspět i za těchto podmínek. ANO si spíše od roku 2012 nedokázalo vybudovat dostatečné zázemí v jednotlivých obvodech; voliči ANO zkrátka mají omezenou znalost vlastního senátora. Usilovat o znovuzvolení je v rámci senátních voleb hlavním předpokladem úspěchu a rok 2026 to znovu potvrdil. Z celkového počtu 27 obvodů, ve kterých se v říjnu 2026 volilo, se rozhodlo znovu kandidovat 21 stávajících zákonodárců a 15 z nich uspělo. Úspěšnost obhajoby tak dosáhla rekordních 71 %. ANO tak i v senátních volbách dokáže získávat mandáty, ale nedokáže je následně účinně hájit. To, že za celou historii hnutí dokázal obhájit senátorské křeslo pouze Ladislav Václavec v Bruntále, je symptomatické samo o sobě.

Závěr

Analýza ukázala, že senátní úspěch ANO není stabilním převodem jeho stranické podpory do mandátů, ale výrazně kontextově podmíněným výsledkem. Důležitým ohledem je fakt, že ANO vykazuje omezenou schopnost obhajoby již získaných mandátů. Vládní či opoziční role představuje v analyzovaných datech hlavní popisnou souvislost. Volební série a místní kandidáti určují prostředí, v němž se tato souvislost projevuje. Význam má současně konkrétní série obvodů. Nelze proto mechanicky porovnávat dva po sobě následující volební roky a celý rozdíl připsat vládnutí. Stejně nevhodné by však bylo vysvětlovat slabé výsledky pouze nepříznivými obvody.

Senátní výsledky hnutí ANO vykazují vysokou citlivost na volební období a zejména na jeho postavení vůči vládě. Nejlepší výsledky sledovaného souboru přicházejí v parlamentní opozici, zatímco nejslabší provázejí období, kdy je v pozici seniorního koaličního partnera. Účast ve vládě jako juniorní koaliční partner představuje odlišnou – výsledkově příznivější – pozici než přímé vedení kabinetu.

Zdroje

- ČSÚ (2026). Senátní volby: Data a časové řady. https://csu.gov.cz/volby-do-senatu

Příloha č. 1

Tabulka 9: Přehled uskutečněných voleb v ČR od roku 1993 a souběh se senátními volbami

1993	Prezidentská: leden - nepřímá		
1994	Komunální: listopad		
1995	žádné		
1996	Sněmovní: květen–červen, senátní: listopad	1, 2, 3[1]	
1997	*žádné*		
1998	Prezidentská: leden - nepřímá, sněmovní: červen - předčasné, Komunální a senátní: listopad	1	Komunální + 1. kolo senátních
1999	*žádné*		
2000	Krajské a senátní: listopad	2	Krajské + 1. kolo senátních
2001	*žádné*		
2002	Sněmovní: červen, senátní: říjen–listopad, Komunální: listopad	3	Komunální + 2. kolo senátních
2003	Prezidentské: leden a únor - nepřímé		
2004	Evropské: červen, krajské a senátní: listopad	1	Krajské + 1. kolo senátních
2005	*žádné*		
2006	Sněmovní: červen, Komunální a senátní: říjen	2	Komunální + 1. kolo senátních
2007	*žádné*		
2008	Prezidentské: únor - nepřímé, krajské a senátní: říjen	3	Krajské + 1. kolo senátních
2009	Evropské: červen		
2010	Sněmovní: květen, Komunální a senátní: říjen	1	Komunální + 1. kolo senátních
2011	*žádné*		
2012	Krajské a senátní: říjen	2	Krajské + 1. kolo senátních
2013	Prezidentské: leden - přímé, sněmovní: říjen - předčasné		
2014	Evropské: květen, Komunální a senátní: říjen	3	Komunální + 1. kolo senátních
2015	*žádné*		
2016	Krajské a senátní: říjen	1	Krajské + 1. kolo senátních
2017	Sněmovní: říjen		
2018	Prezidentské: leden, Komunální a senátní: říjen	2	Komunální + 1. kolo senátních
2019	Evropské: květen		
2020	Krajské a senátní: říjen	3	Krajské + 1. kolo senátních
2021	Sněmovní: říjen		
2022	Komunální: září, senátní: září–říjen	1	Komunální + 1. kolo senátních
2023	Prezidentské: leden		
2024	Evropské: červen, krajské a senátní: září	2	Krajské + 1. kolo senátních
2025	Sněmovní: říjen		
2026	Komunální a senátní: říjen	3	Komunální + 1. kolo senátních

[1] Při ustanovení senátu v roce 1996 byl zvolen senát celý s tím, že mandáty v obvodech 1. a 2. série měly pouze dvou-, respektive čtyřletý mandát.

Příloha č. 2

Tabulka 10: Přehled úspěšných kandidatur ANO (včetně koaličních kandidátů) a změny volební účasti

rok	kandidát ANO	obvod	zvolen/a v kole	účast v % [1. kolo]	účast v % [2. kolo]	účast změna
2014	Zdeňka Hamousová	6 – Louny	2.	38,55%	17,73%	-20,82 p. b.
2014	Zuzana Baudyšová	24 – Praha 9	2.	37,14%	17,46%	-19,68 p. b.
2014	Jiří Hlavatý	39 – Trutnov	2.	39,55%	17,87%	-21,68 p. b.
2014	Peter Koliba	72 – Ostrava-město	2.	32,26%	11,79%	-20,47 p. b.
2016	Jaroslav Větrovský	13 – Tábor	2.	35,85%	17,37%	-18,48 p. b.
2016	Jiří Dušek	58 – Brno-město	2.	39,90%	14,18%	-25,72 p. b.
2016	Ladislav Václavec	64 – Bruntál	2.	27,45%	13,66%	-13,79 p. b.
2018	Miroslav Adámek	65 – Šumperk	2.	40,37%	16,88%	-23,49 p. b.
2020	Ondřej Feber	75 – Karviná	2.	26,44%	7,72%	-18,72 p. b.
2022	Věra Procházková	1 – Karlovy Vary	2.	39,55%	10,51%	-29,04 p. b.
2022	Ladislav Václavec	64 – Bruntál	1.	40,28%	*neproběhlo*	---
2022	Zdeněk Matušek	73 – Frýdek-Místek	2.	37,61%	16,08%	-21,53 p. b.
2024	Jana Mračková Vildumetzová	2 – Sokolov	1.	27,05%	*neproběhlo*	---
2024	Jan Látka	11 – Domažlice	2.	30,69%	16,24%	-14,45 p. b.
2024	Ondřej Štěrba	29 – Litoměřice	2.	30,98%	16,95%	-14,03 p. b.
2024	Jan Schiller	32 – Teplice	2.	25,67%	15,03%	-10,64 p. b.
2024	František Jura	62 – Prostějov	2.	30,47%	12,15%	-18,32 p. b.
2024	Tomáš Navrátil	68 – Opava	2.	32,78%	23,30%	-9,48 p. b.
2024	Martin Bednář	71 – Ostrava-město	1.	27,27%	*neproběhlo*	---
2024	Petr Vícha	74 – Karviná	1.	26,04%	*neproběhlo*	---
2024	Oldřich Hájek	80 – Zlín	2.	31,48%	17,93%	-13,55 p. b.

Autor

KAREL SÁL
Analytik

Karel Sál, Ph.D. je politolog specializující se na volební systémy, volební chování a cílení na voličské skupiny. Je expertem na průzkumy veřejného mínění a nové výzkumné techniky. Spolupracuje s politickými stranami, kterým pomáhá s přizpůsobováním volebních kampaní cílovým skupinám, selekcí témat a analýzou médií. Jeho práce pro IPPS se zaměřuje na rozpad tradičních ideologických systémů, otázku svobody projevu, budoucnost evropské integrace a českou domácí politiku.

Vydavatel

INSTITUT
PRO POLITIKU
A SPOLEČNOST

INSTITUT PRO POLITIKU A SPOLEČNOST

Posláním Institutu je zkvalitňování českého politického a veřejného prostředí prostřednictvím profesionální a otevřené diskuse a vytvoření živé platformy, která pojmenovává zásadní problémy, vypracovává jejich analýzy a nabízí recepty pro jejich řešení formou spolupráce expertů a politiků, mezinárodních konferencí, seminářů, veřejných diskuzí, politických a společenských analýz dostupných celé české společnosti. Jsme přesvědčeni, že otevřená odborná diskuse a poznání podstaty a příčin jednotlivých problémů jsou nutným předpokladem jakéhokoli úspěšného řešení problémů současné společnosti.

Martinská 2, 110 00 Praha 1

+420 602 502 674

www.politikaspolecnost.cz

office@politikaspolecnost.cz